

Mollem

Hop en af

29 juli 2012

Geloof het niet! Nee, echt, je moet vooral niet geloven wat er gedrukt staat. Vertrouw me maar, ik ben het zelf gaan controleren. „Kijk,“ dacht ik „terwijl ik toch in Kobbegem ben zoek ik het even uit.“ Ik kan je verzekeren: het laboratorium is er niet. Dat zou ik toch moeten gezien hebben want volgens de beelden die mij ervan bekend zijn, zou het geen klein gebouw moeten zijn. Maar nee hoor, niets. Geen teken van het lab, noch van Adhemar de geniale zoon van Nero. Lambiek daarentegen, die heb ik daar wel gevonden. Al was die dan vloeibaar en zo dood als maar kon zijn. Ja echt, het stond op een kleurrijk bord aan de gevel van een groot, lelijk gebouw: „Mort Subite“ en dat ging over Lambiek. Of iemand van zijn Franstalige familie misschien, dat wil ik even kwijt zijn. Want er stond „Lambic“. Voor zover mij bekend is Lambiek de idioot die in de strips van Suske en Wiske het middelpunt

is van onnozele grappen.

Ik weet niet wat het is, hoor, maar een mens wordt hier in de streek voortdurend op het verkeerde been gezet. Neem nu die tocht. Die had men de *Hopduveltocht* genoemd. Denk je dat er ergens hop te zien was? De vogel niet en de plant ook niet. De vogel, tot daar aan toe, die is toch al zeldzaam. Maar de plant? Niets. Geen spiertje. En dat is toch een gewas dat buitengewoon snel groeit en bijzonder hoog kan reiken. Ja, het is er wel de streek voor, dat wel. Vroeger toch. Nu goed, het kan zijn dat ik niet goed heb uitgekeken maar het zou me toch verwonderen.

En een duivel? Ik heb nog over hem gesproken maar zelfs zijn staart heb ik niet gezien. Nu ja, dat is ook al geen wonder. Lambiek brouwen... (ja, ja, dat is bier! Had ik even mijn Nederlandse lezertjes tuk, ja. Die zijn immers niet zo vertrouwd met onze culturele verworvenheden). Lambiek dus, die mag of kan maar gebrouwen worden tussen 29 september en 23 april. Ziedaar, dat is het dus. 29 september is de naamdag van de aartsengel Michael en die zie je toch in al zijn portretten de duivel met zijn speer doorboren? Dus daarom was die duivel nergens te zien of te vinden. Die houdt zich wel gedeisd nu die datum alsmaar dichterbij komt.

Het is nog niet alles! Ze zijn daar de tijd kwijt. Nog niet zo lang geleden werden de kranten *De Tijd* en *L'Echo* hier in Kobbegem gedrukt. Die zijn daar nu weg. Verhuisd naar, respectievelijk, Lokeren en Nijvel.

Je zou toch van minder in de war raken. Misschien dat ze ondertussen in Lokeren al weten hoe laat het is, met hun *Tijd*. Ik heb er echter nog geen echo van opgevangen.

Ongestripte lambiek

Lambiek is niet alleen een stripfiguur maar ook een streekbier uit de Zennevallei en het Pajottenland. In de omgeving van Brussel zitten er rare zaken in de lucht. Dat is voor één keer niet te wijten aan onze veel te talrijke regeringen of de veel te talrijke eurocraten. Nee, het zijn gisten. Wilde, alsjeblieft. De lambiek ontstaat door spontane gisting met wilde gisten uit de buitenlucht. Misschien dat ze hier wel gistemmerijen hebben... Om de

De brouwerij waar de Mort Subite lambiek vandaan komt.

Saccharomyces globulus en de *Saccharomyces dairensis* volledig naar hun pijpen te laten dansen. Wat er ook van zij, het bier wordt met gemoute gerst, ongemoute tarwe en veel oude hop gebrouwen en het brouwsel gist in eikenhouten vaten. Dat alles draagt bij aan de speciale smaak van het eindproduct want elk onderdeel van het proces is daarvoor essentieel.

De naam *lambiek* kan een verbastering zijn van Lembeek, een dorp, ofwel afkomstig zijn van de gelijkenis van de ketel waarin dit bier gebrouwen wordt met de *alambiek*, de koperen distilleerketel van jenever- en calvadosstokers.

Lambiek is het oudste van de nog bestaande bieren en het is wellicht reeds rond 1300 ontstaan. Er is een decreet uit 1559 bekend waaruit blijkt dat het toen al lang gebrouwen werd.

Nu kan je de geuze en de lambiek het hele jaar door krijgen. In verschillende soorten en verpakkingen. Destijds echter, was het een seizoenbier dat enkel tijdens de wintermaanden gebrouwen werd. Toen bestonden er nog geen goede systemen om de temperatuur op een kunstmatige manier laag genoeg te houden tijdens het gistingsproces. Dat kan nu uiteraard wel. De speciale gisten echter, ja, dat is een ander verhaal. Die vertonen zich nog altijd enkel maar in de juiste verhoudingen in de Pajotse lucht van begin oktober tot eind april. Daarbij komt de aartsengel Michael dus op de proppen en het einde van de periode wordt gegeven door de naamdag van een ander gevaar voor het geslacht „draak“. Sint-Joris op 23 april. Dit kwam indertijd ook goed uit: lambiek werd oorspronkelijk namelijk gebrouwen door boeren. Zij deden dat na hun oogst, wanneer ze over graan en wegens de winterperiode over tijd beschikten.

Er bestaan meerdere bieren die gemaakt zijn met lambiek als basis. Zo is er het bruine goedje dat ik me nog herinner uit mijn jeugd: de faro. Een goedkopere, minder alcoholische variant met hardnekkig, roomkleurig schuim. Een brouwsel dat gezoet werd en dat vooral door vrouwen en kinderen werd gedronken. Vroeger, voordat de frisdranken goed waren doorgedrongen tot onze streken, kwamen de kinderen dus aan hun overdosis suiker door het drinken van faro. Daar werd namelijk kandijsuiker aan toegevoegd. Suiker die later vervangen werd door het goedkopere sacharine. Aan het eind van de 19^e eeuw zongen de kinderen in Mechelen het volgende wel zeer kreupele rijmpje:

„t Gaat regenen, 't gaat regenen, 't gaat regenen dat het giet en als wij geene faro hebben, dan drinken wij lambiek.“

Geuze is een mengsel van jonge en oude lambiek dat hergist is terwijl het bier al in de afgesloten fles zat.

Kriekenlambiek is een variant die gegist is samen met zure kersen. Meer recent zijn als variant daarop diverse fruitbieren ontstaan. Fluitjesbier bestond echter al veel langer.

Niet iedereen is liefhebber van deze biersoorten. De dichter *Baudelaire* was er absoluut niet over te spreken. Met veel Franse arrogantie en niet gehinderd door enig inzicht schreef hij in 1864: *„De faro uit de grote latrine, de Zenne, getapt. Deze drank wordt dus uit de uitwerpselen van de stad bereid en zo drinkt Brussel sinds eeuwen zijn eigen urine.“* Over de geuze schreef hij dat het *„bier [was] dat al eens eerder gedronken was.“*

Over kleuren en Franse smaken...

Pietjesbak

Men kan zich afvragen hoe iemand ertoe komt om zijn bier „Mort Subite“ te noemen. Je kan het nauwelijks een aanbeveling tot consumptie noemen, een dergelijke naam.

Het komt door de *pietjesbak*.

Pietjesbak of pitjesbak is de naam van zowel de bak waarin gespeeld wordt als van een oud Vlaams dobbelspel voor twee tot acht spelers. Het wordt gespeeld met drie dobbelstenen. Een pietjesbak is een achthoekige, houten speelbak met een diameter van ongeveer 38 centimeter waarvan de binnenkant bekleed is met vilt. Altijd groen, dat vilt, voor zover ik me herinner. Al heb ik van dit spel, evenals van talrijke andere caféspelen, nooit helemaal de spelregels kunnen doorgronden. Van deze cafésport bestaan trouwens vele varianten. Het woord pitjesbak zou verwijzen naar de ogen die op de teerlingen staan. Dat zijn putjes (in sommige dialecten „pitjes“).

In 1970 nam ene De Keersmaeker „*A la Mort Subite*“ over. Dat was een bekend Brussels café waaraan een geuzestekerij verbonden was. Laat die naam Mort Subite nu toch komen van het spel in en met de pietjesbak. De verliezer van het spel wordt van verder meespelen uitgesloten en wordt een „dode“ (un mort) genoemd. Wanneer de spelers weinig tijd hadden om het hele ritueel van a tot z af te werken, bestond er ook een verkorte versie. Degene die dan uitviel was direct dood: mort subite. Et voilà, zo kwam eerst het café aan zijn naam en later het bier van de brouwerij in Kobbegem. Het is dus meestal niet zo dat je van het drinken van dit bier terstond dood neerstuikt.

Manke Fiel

Ik was hem al eerder tegengekomen: Manke Fiel. Nee, niet in persoon, de man is in 1971 gestorven, maar als naam van de wandelclub in Asse. Die had ook deze tocht in mekaar gezet. Ze ontleenden hun naam echter aan een volksfiguur die in Asse destijds ruime bekendheid genoot.

Theophillus (Fiel) Van Vaerenbergh was het zesde kind in een gezin waarin er elf geboren werden. Een ongeval dat hem op jeugdige leeftijd overkwam maakte dat hij levenslang met een stijf been verder moest. Vandaar dus dat Fiel „mank“ liep.

Als volwassen man zat Fiel niet voor één gat gevangen wat betreft het verdienen van de kost. Hij was achtereenvolgens, of tegelijkertijd, blokmaker (klompenmaker), winkelier, ziftenmaker (zevenmaker), baas (herbergier) en gepensioneerd. Maar dit rijtje professionele bezigheden zegt niets over de activiteiten waardoor hij in het geheugen en de legendes is blijven hangen. Dat heeft hij te danken aan het feit dat hij ook nog conservator van een museum is geweest. Benevens volkszanger, muzikant op de „*monika*“ (trekzak of harmonica), bouwmeester en zonderling.

Vooraf zijn museum, dat was iets bijzonders. Het verhaal gaat dat hij er eerder toevallig aan begonnen is. In de tijd dat hij winkelier was hield hij een snoepwinkeltje open. Uiteraard waren kinderen daar zijn belangrijkste klanten. Hoewel Fiel altijd vrijgezel is gebleven en dus zelf geen kinderen had, kon hij toch bijzonder goed met zijn jeugdige klantjes opschieten. Fiel en de kinderen waren goede vrienden. Zo brachten ze hem eens enkele koperen uniformknopen. Om de gulle schenkers te tonen dat hij dat presentje erg op prijs stelde, spijkerde hij die aan de muur van zijn snoepwinkeltje. Naast de soldatenknopen werd later nog wat vreemd geld tentoongesteld. Waarna de zaak pas goed op gang kwam. Er werd hem al eens een prentje gegeven, een beeldje, een antiek kruisbeeld, een spinnenwiel... Het raakte daar stilaan wel erg vol bij Fiel. Ondertussen droegen niet alleen de kinderen bij aan de collectie van Fiel maar ook volwassenen kwamen al eens iets afleveren. En zo ontstond een eigenaardig museum dat uitpilde van de meest curieuze zaken. Fiel ging op zijn elan verder en zo maakte hij eigenhandig een „echte“ Kongolese hut, hij kocht een fraaie windmolen (of hij maakte die zelf volgens een andere bron), hij bouwde een uitkijktoren van wel tien meter hoog en hij schiep zijn zogenaamde *prachtmozaïeken*. Voor dat laatste gebruikte hij allerhande kleurrijke scherven die de kinderen hem aandroegen.

Fiel had er ook een handje van weg om zijn museum onder de aandacht te brengen. Hij verzorgde zijn eigen public relations, nog voor dat begrip bestond. Zo ging hij overal in de streek wegwijzertjes plaatsen om eventuele belangstellenden de weg te tonen naar zijn

museum. Het genoot inderdaad een zekere bekendheid.

Maar, helaas, wereldse roem is vergankelijk en toen Fiel stierf was er al een deel van zijn verzameling uitgedeeld of gestolen. De familie verkocht het huis en verbrandde „de brol“ (rommel).

Er blijft van Fiel niets over. Behalve een plaat die daar op initiatief van de wandelclub kwam is er niets meer te zien van het museum. Het huis is afgebroken en Fiels graf is eveneens verdwenen.

De Romeinen, zij weer

Een deeltje van het traject ging voorbij aan enkele bekenden: twee hoge, slanke torens met veel antennes erop en een watertoren. Alle drie die bouwwerken stonden hoog op een heuvelrug. En daar ligt ook de *Romeinsebaan*. De naam zegt al veel over het verleden van deze weg. Deze Romeinsebaan is inderdaad ooit echt een heerweg geweest van de Romeinen. De weg verbond de zogenaamde vicussen van Asse en Elewijt met elkaar. Zoals bij het verhaal over Velzeke al is verteld, was een vicus vaak een nederzetting bij een Romeins castellum (een legerplaats). Het kon ook een klein stadje zijn dat op de kruising lag van belangrijke handelswegen. Dat werd dan doorgaans ook een handelsplaats van enige betekenis.

Op de heuvelrug naar Ossel staan deze watertoren en de antennemast. Van waar de foto gemaakt werd, staat er nog een tweede mast.

De oorspronkelijke heerbaan werd hier dus aangelegd, zoals dat dikwijls gebeurde, op een heuvelrug. Belangrijker is verder nog dat deze heuvelrug de waterscheiding vormt tussen het dal van de Zenne en dat van de Schelde. In de richting waarin ik wandelde, naar Ossel toe, lag de Zenne aan mijn linkerkant. Dat was niet moeilijk te onderscheiden want in de verte had ik zo nu en dan reeds de hoogbouw van Brussel gezien. Rechts van het traject dat ik volgde, stroomt het regenwater via de kleine Molenbeek naar de Vliet en zo uiteindelijk naar de Schelde.

Geologen schatten dat zo'n 7 miljoen jaar geleden deze heuvelrug de overgang was tussen de Diestiaanzee en het vasteland. De vele keien die hier in de ondergrond zitten, zijn rolkeien die eens aan het strand hebben gelegen. Stel je voor! De heuvelruggen zijn dan restanten van vroegere zandbanken.

De Romeinsebaan valt voor een deel samen met de Foeksenbos wandelroute. Waar het traject van de wandeling rond een van de hoge torens met antennes ging, verliet ik het asfalt. Het pad liep langs een bos waarvan ik

vermoedde dat dat het Foeksenbos moest zijn. Een deel van het bomenbestand zag er tamelijk recent uit maar er stonden ook exemplaren bij die daar al ettelijke verjaardagen moeten gevierd hebben.

Aan het einde van het pad wachtte het dorpje Ossel. Eigenlijk klopt dat niet. Het is geen dorp maar een gehucht van Brussegem. Het ziet er echter wel helemaal uit als een volwaardig dorp. De kerk heeft alweer een lange geschiedenis. Ze is gewijd aan Sint-Jan-de-Doper. Het is een zeer oude, gotische kerk met drie beuken.

Wat verderop, maar op deze tocht niet zichtbaar, staat het kasteel Wolvendaal. De huidige bewoners daarvan zijn zeer op hun privacy gesteld. Wat uiteraard hun goede recht is. Je vind over dit kasteel bijzonder weinig gegevens.

Eertijds ging er vanaf het kasteel tot aan de kerk een schaduwrijke dreef. In het begin van de twintigste eeuw liet de bewoner van het kasteel, baron Léon de Viron, de dreef aanleggen door er haagbeukbomen te laten planten. De reden daartoe was dat zijn echtgenote, barones Cornélie de Meester de Heyndonck, er aan hield om wekelijks te voet naar haar

De oude Sint-Jan de Doperkerk in Ossel

geliefde kerkje in Ossel te gaan om er de mis bij te wonen. Ze deed die tocht te voet. Wat overigens niet zo vreselijk ver is. Maar de baron vond het toch nodig zijn eega in de zomer te beschermen tegen de brandende zon en in de winter haar enige beschutting te bieden tegen gure winden en slagregens.

De bomen van de dreef zijn verdwenen. Een spijtige zaak. Men heeft er echter wat op gevonden. Daar waar andere gemeenten een geboortebos aanleggen, waarin voor elke nieuwgeborene een boompje wordt geplant, had men daar in Ossel niet de plaats voor. Daarom heeft men gekozen voor een geboortedreef. Daarmee wordt de dreef van de barones als het ware gereconstrueerd. Een bijzonderheid is dat men voor

de geboortedreef inlands plantgoed gebruikt. Wat ik helemaal niet wist is dat de meeste haagbeuk die wordt aangeplant in onze streken, afkomstig is uit Oost-Europa. Omdat de winters daar langer duren en strenger zijn, is de bloeitijd van die planten niet aangepast aan ons ecologisch systeem. Dat misleidt de insecten, schijnt het! Hetgeen dan weer gevolgen heeft voor de kruisbestuiving.

Het is hier nog op een andere manier interessant. De streek is eigenlijk de grens tussen Laag- en Midden België. Bovendien ligt hier ook de scheidslijn tussen de zandleemstreek en de leemstreek. Op sommige plaatsen in de omtrek zijn nog aanwijzingen zichtbaar dat daar leem werd ontgonnen.

Molenheem

De wandeling begon in *Mollem*. In de schaduw van de beschermde classicistische Sint-Stefanuskerk met zijn torenspits die nu eens niet strak van lijn is maar die elegante curven vertoont.

Mollem is een deelgemeente van Asse en het ligt dus in de provincie Vlaams-Brabant. Je ziet het er nu niet meer vanaf maar ooit ontstond het dorp uit een aantal Frankische hoven. De namen daarvan bestaan tot op onze dagen nog steeds. Zij het dan als straatnamen. Zoals Ichelgem, Velm, en Vrijlegem. Rond 1175 stond Mollem te boek als *Mulnehem*. Dit toponiem is op zijn beurt afgeleid van het Frankische „*Mulinheim*“. Andere historische vermeldingen zijn: Molinhem, Molheim en Molhem. Hoe je het ook draait of keert, de naam is samengesteld uit de Oudnederlandse woorden *mulin* (molen) en *heem*. Het toponiem kan dan ook vertaald worden als „woonplaats bij de molen“. Er zijn ernstige vermoedens dat deze naamgeving alles te maken heeft met de watermolen van Ichelgem. En die bestaat zowaar nog steeds.

Hoe zullen we hem noemen?

De *Ichelgemmolen* staat ook bekend onder de namen Ukkelgemmolen of Molen van Onze-Lieve-Vrouw. Hij hoort bij de „Trappenhoeve“ of het „Hof van Pede“. Hij was één van de drie watermolens die vroeger door de Molenbeek aan het draaien werden gebracht. Wat ik ervan zag leek me echter niet meer in staat de kracht van het neerstortende water (wat er nog steeds is) op een zinvolle manier te benutten.

De oudste vermelding van deze molen dateert al van 1129. Vermoedelijk stond hij dan wel even verder op de Molenbeek. In de achttiende eeuw werd de molen naar hier overgebracht. Het was een bovenslagmolen. Wat dus betekent dat het verval in de beek groot moet geweest zijn want het water raakte het molenrad eerst bovenaan.

Oorspronkelijk was de benedenverdieping van het molenhuis ingericht als woonruimte, de

Wat er overblijft van de Ichelgemmolen. Niet veel zaaks, zo te zien

eigenlijke molen lag op de bovenverdieping. In 1935 werd de molen definitief buiten dienst gesteld. In dezelfde periode werd het nieuwe woonhuis van de hoeve gebouwd en de resten van het vroegere molenhuis werden gebruikt als bergruimte en garage. In 2011 onderzocht het bedrijf Evolion b.v.b.a. uit Diegem desgevraagd door de gemeente Merchtem, of de site in aanmerking kan komen voor het opwekken van „groene“ stroom. Er moet dan wel een zogenaamde „visvriendelijke“ hydrodynamische schroef aan de pas komen. Het is me niet duidelijk wat men daarmee precies bedoelt. Een systeem waarbij de aandrijving van de molen verzorgd wordt door een schroef van Archimedes is me niet bekend. Het is doorgaans net omgekeerd: de molen drijft een schroef aan. Bijvoorbeeld om water te verpompen.

De tocht ging nog aan een andere watermolen op de Grote Molenbeek voorbij. Ik kon er niet veel van zien maar een bord met ampele uitleg maakte één en ander duidelijk. Het gaat hier om, alweer, een molen die in de loop der tijden is bedacht met een rijtje namen. De *Neerkammolen*, de Neermolen, de Molen van Nerum, de Cortvrindtmolen of de Molen Berben. Keuze genoeg.

Het gebouw dat er nu nog staat werd daar gezet in 1735. Het jaartal staat te lezen op een ingemetselde steen van de gevel aan de beekkant. De watermolen werd grondig verbouwd in 1921. Het waterrad werd weggenomen in 1931 en vervangen door een Francis-turbine in 1941. Dat is ook wat het bord daar ter plaatse meldt. Met enige uitleg over wat die Francisturbine nu eigenlijk is. Het was alleszins een systeem dat veel beter de waterkracht omzette in mechanische energie dan dat met een klassiek waterrad mogelijk was. Het rendement van zo'n systeem is veel groter.

Het gebouw dat er nu nog staat werd daar gezet in 1735. Het jaartal staat te lezen op een ingemetselde steen van de gevel aan de beekkant. De watermolen werd grondig verbouwd in 1921. Het waterrad werd weggenomen in 1931 en vervangen door een Francis-turbine in 1941. Dat is ook wat het bord daar ter plaatse meldt. Met enige uitleg over wat die Francisturbine nu eigenlijk is. Het was alleszins een systeem dat veel beter de waterkracht omzette in mechanische energie dan dat met een klassiek waterrad mogelijk was. Het rendement van zo'n systeem is veel groter.

Holleke, bolleke

Bollebeek is eigenlijk een landelijk gehucht al ziet het eruit als een dorp. Het plaatsje ontleent zijn naam aan de Bollebeek die midden door de kleine dorpskern loopt. Daardoor wordt het gehucht verdeeld in een stuk dat hoort bij de gemeente Assen en het andere deel tot de gemeente Merchtem. Ongewoon...

De Grote Molenbeek. Eertijds goed voor het aandrijven van meerdere watermolens.

De Bolebeek stroomt uit in de Grote Molenbeek, die ook verder de grens vormt tussen de gemeenten Assen en Merchtem.

Op de Ferrariskaart uit 1770 staat de plaats weergegeven als het dorp Bollebeeck. Het was van 1795 tot 1810 zelfs een zelfstandige gemeente.

In 1980 werd het hele gehucht tot beschermd dorpsgezicht verklaard.

Het is aan de Sint-Antoniuskerk af te zien dat ze oud is met haar lage vierkante toren.

Bollebeek mag dan klein zijn, onooglijk misschien, maar ooit stond het gehucht in de belangstelling van een lid van de koninklijke familie. Het jaar waarin één en ander gebeurde moet 1938 geweest zijn want van dat jaar stamt het krantenartikel waarin melding wordt gemaakt van het voorval. *De Gazet van Assche* vertelt het als volgt:

„In den loop van verleden week, rond 1 uur in de namiddag, reden twee boerenjongens uit Mollem, Luppens Leo

en Bettens Louis, uit de Velmstraat, per fiets naar Assche. Gekomen aan de kasseide van Bollebeek een weinig voorbij de hoeve van Mevr. Wwe Van der Hasselt, zagen zij in de verte een luxeauto in pan.“

Voor het geval nu de vraag rijst wat die auto in die pan stond te doen: bedoeld wordt dat de auto in panne stond.

De Gazet vervolgt:

„Zulks doet zich bijna dagelijks voor, ten gevolge van den slechten toestand der kasseide die te smal is voor het hedendaagse drukke verkeer. Grote voorzichtigheid is daar geboden om niet van de baan te glijden en twee auto's kunnen daar niet kruisen zonder dat er ene of soms wel allebei blijven vastzitten in de modder nevens de baan.“

De twee fietsers hielden ondanks het hotsen op de slechte weg een klare kijk op de zaken. Ze hadden de calamiteit onmiddellijk ingeschat, en ze begaven zich te vierkluwens ter plaatse. Alwaar zij... *„bestatigden daar de aanwezigheid van enkel twee dames, waarvan de oudere met een hamer aan 't kloppen was op de sponde van de kasseide om aldus te trachten aan de wielen wat te geven om op het droge te geraken.“*

Hoe je door een weg te lijf te gaan met een hamer een voertuig weer op de “kasseide“ kan krijgen dat is me een groot raadsel.

In elk geval, een van de twee fietsers wendde zich tot de beide dames met de zeer intelligente opmerking: *„Hé Madammeke, ge zit zeker vast“*. Dat blijkt inderdaad het geval te zijn. De oudste van de twee dames scheen het „Vlaams“ van de potentiële redders goed te begrijpen maar blijkbaar sprak ze het toch niet want ze antwoordde met het zeer onvertogen: *„Oui Messieurs“*.

De Gazet vertelt verder:

„Welaan dan“, zei één der jongens, „doe uw hamertje maar weg en zet U aan 't stuur, we zullen hier een duwke langs achter geven“.

Kijk, dat is nu eens een duidelijk bewijs dat de tijden veranderd zijn. Dat men vroeger veel toleranter was dan nu. Geef toe, indien je vandaag de dag als man zijnde een onbekende dame zou uitnodigen haar „een duwke langs achter“ te geven dan was het minste wat je kon verwachten toch een draai rond je oren! Als je al niet voor het Europese Hof voor de Rechten van de Mens zou worden gedaagd.

Goed, Madame gaat achter het stuur zitten en de twee helpers in de nood beginnen te duwen. Madame geeft echter te veel gas en dat noopt de heer Luppens tot de kreet: *„Plus douce, Madame, pas si vite, want de wielen draaien hier zot, probeer wat zachter“*.

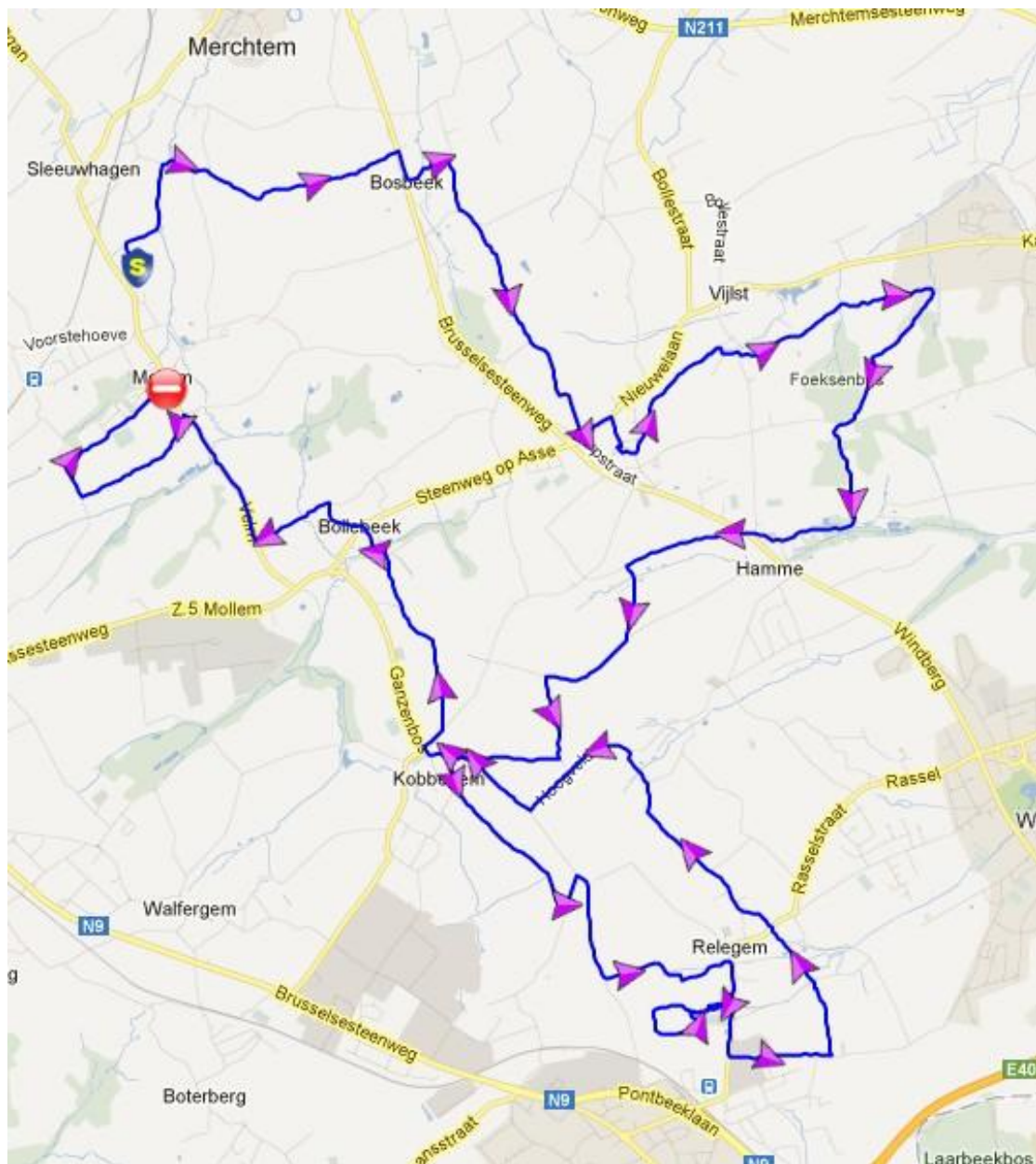
Ook al in tegenstelling met wat vandaag de dag zou gebeuren, luistert de dame zowaar naar die raad. En ziet: de wagen komt in beweging, treft ergens vaste grond en komt weer op de kasseide terecht. Waarop Luppens juicht: *„Geef maar gas, Madame, roulez“*. En de auto kan weer rijden.

De dame springt uit de wagen om haar redders te bedanken en hen de hand te drukken. Maar er komt een autobus aangereden en het is daar zo smal dat die de auto niet kan passeren. Dus moeten de beide dames hun weg vervolgen. De bestuurder van de autobus zit met zijn mond open de luxueuze auto aan te gapen. Wanneer die weg is vertelt hij de beide stoere boerenzonen dat zij zojuist Koningin Elisabeth een „duwke langs achter“ hebben gegeven. Godver...

Men zou zeggen: die hogere standen, dankbaarheid kennen ze niet. Maar dat is volkomen fout gedacht. Want wanneer de beide jongens even later hun weg vervolgen blijkt dat de auto bij een hoeve gestopt is en hen staat op te wachten. De oudere dame, de Koningin dus, verzoekt de beide jongelingen te stoppen. Wat ze ook doen. Met koppen als bieten staan ze te doen of ze nergens wat van weten. Hoe spreek je immers een koningin aan? Met Madame De Konink? De oudere dame wil hun namen en adressen weten. Dat wordt allemaal zorgvuldig genoteerd.

Weken later komt er met de post een pak toe. Daarin zitten een kistje dure sigaren, honderd sigaretten, een pak tabak en een mooie pijp.

Dat was in een tijd dat je van roken nog niet dood ging. Wel van de mazelen.
 Wat ik me echter afvraag: die sigaren, de sigaretten en de tabak, dat konden ze onder mekaar verdelen. Maar die pijp? Hoe hebben ze dat gedaan? Er eens voor gevochten op zo? Of de ander een duwke langs achter gegeven? Toen die toevallig aan de Bollebeek stond.

De track van deze wandeling. De GPS is wat te laat in gang geschoten daardoor vallen begin- en eindpunt niet samen.

© 2012
 Michel Christiaens